

1. Ontvangsten

Tabel 2. Globaal overzicht ontvangsten (HRF)

In mio euro // HRF	BA 2019	Dec	Feb	Mei	Delta BA	%	Mei vs Feb	%
<i>Gewestbelastingen</i>	6.672,5	6.676,6	6.847,6	6.851,8	179,3	2,7%	4,2	0,1%
<i>Opcentiemen (HRF)</i>	7.920,7	7.917,3	7.922,3	7.923,7	3,0	0,0%	1,4	0,0%
<i>Gew&Gem middelen BFW</i>	25.601,3	25.601,3	25.601,3	25.601,3	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Specifieke dotaties</i>	128,9	129,0	129,0	129,0	0,1	0,0%	0,0	0,0%
<i>Andere</i>	816,0	786,0	854,7	844,0	27,9	3,4%	-10,8	-1,3%
Ontv. Alg. Begroting	41.139,4	41.110,2	41.354,9	41.349,8	210,4	0,5%	-5,1	0,0%
Ontv. DAB	308,8	315,7	375,3	374,9	66,1	21,4%	-0,4	-0,1%
Ontv. RP	3.682,2	3.677,9	3.799,7	3.858,2	175,9	4,8%	58,5	1,5%
Totaal Ontvangsten	45.130,5	45.103,8	45.529,9	45.582,8	452,4	1,0%	52,9	0,1%

1.1 Gewestbelastingen (+179,3 miljoen t.o.v. BA 2019; +4,2 miljoen t.o.v. februari)

in mio euro	BA 2019	Prognose dec/19	Prognose feb/20	Uitvoering mei	Delta BA	%	mei vs feb	%
Belasting op de spelen en weddenschappen	48,3	44,9	44,6	44,6	-3,7	-7,7%	0,0	0,0%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	22,9	21,8	22,2	22,2	-0,7	-3%	0,0	0,0%
Openingsbelasting	0	0	0	0,1	0,1	0	0,1	0,0%
Verkooprecht	2.455,3	2.559,8	2.720,8	2.709,0	253,7	10,3%	-11,8	-0,4%
Verdeelrecht	75,4	73,6	78,2	80,1	4,7	6,3%	1,9	2,5%
Hypotheekbelastingen	163,6	175,7	204,1	196,5	32,9	20,1%	-7,6	-3,7%
Schenkbelastingen	357,8	341,1	342,8	351,8	-6,0	-1,7%	9,0	2,6%
Erfbelastingen (excl. Fisc regul)	1.447,9	1.354,9	1.336,6	1.347,5	-100,4	-6,9%	10,9	0,8%
Erfbelastingen (fiscale regularisaties)	15,0	15,0	12,6	12,6	-2,4	-16,0%	0,0	0,0%
Onroerende voorheffing	223,5	223,5	223,3	223,5	0,0	0,0%	0,2	0,1%
Verkeersbelasting	1.109,0	1.109,0	1.105,4	1.106,8	-2,2	-0,2%	1,4	0,1%
Belasting op de inverkeerstelling	289,4	293,0	295,9	295,9	6,5	2,2%	0,0	0,0%
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Kilometerheffing	464,4	464,4	461,1	461,1	-3,3	-0,7%	0,0	0,0%
Totaal	6.672,5	6.676,7	6.847,6	6.851,8	179,3	2,7%	4,2	0,1%

- Spelen en weddenschappen en automatische ontspanningstoestellen

De ontvangsten voor spelen en weddenschappen bedragen 44,6 miljoen euro, 3,7 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing. De inning van de belasting op spelen en weddenschappen werd begin 2019 overgenomen door de Vlaamse Belastingdienst. Naar analogie

met de andere belastingen hanteert de Vlaamse Belastingdienst een betaaltermijn van twee maanden na de verzending van het aanslagbiljet. Het INR heeft geen verschuiving toegepast van 2 maanden om rekening te houden met deze betaaltermijn, in tegenstelling tot de werkwijze die ze hanteert bij de erfbelasting, de onroerende voorheffing en de verkeersbelasting. De reden hiervoor is dat de ontvangsten uit spelen en weddenschappen te klein zijn om een statistische correctie te verantwoorden. Aangezien het INR geen rekening houdt met de betaaltermijn van 2 maanden is er in het eerste jaar van de overname een klein, statistisch, verlies aan ontvangsten.

De ontvangsten uit automatische ontspanningstoestellen bedragen 22,2 miljoen euro, 0,7 miljoen euro minder dan begroot. In tegenstelling tot bij Spelen en Weddenschappen speelt het effect van de betaaltermijn hier niet omdat wordt gewerkt met een aangifte voor een volledig jaar, of voor nieuwe toestellen met een aangifte aan het begin van elk kwartaal. De aanslagbiljetten voor het vierde kwartaal werden eind oktober verstuurd en hadden dus een vervalddag eind december.

- Verkooprecht

De ontvangsten uit het verkooprecht bedragen 2,709 miljard euro, 254 miljoen euro meer dan geraamd bij de begrotingsaanpassing. Het aantal akten lag in het vierde kwartaal een kleine 40% hoger in vergelijking met het vierde kwartaal van 2018. Niettegenstaande er werd rekening gehouden met een substantieel woonbonuseffect, werd de impact van het afschaffen van de woonbonus op de registratiebelasting onderschat. In normale jaren wordt voor de aanrekening van de ontvangsten uit de registratiebelastingen een verschuiving van één maand toegepast. Dit om rekening te houden met de doorlooptijd van datum van de notariële akte tot betaling van de belasting. Voor begrotingsjaar 2019 zou dit bijvoorbeeld betekenen dat de ontvangsten worden bepaald door de ontvangsten van februari 2019 tot en met januari 2020. Omwille van het grote aantal akten eind 2019, die resulteerden in een verlening van de doorlooptijd, werd een bijkomende correctie doorgevoerd om de ESR-ontvangsten 2019 uit registratiebelasting te bepalen: de ontvangsten van februari 2020 uit notariële akten 2019 werden ook aangerekend op 2019.

- Verdeelrecht

De ontvangsten uit het verdeelrecht bedragen 80,1 miljoen euro, 4,7 miljoen euro meer dan begroot.

- Recht op hypotheekvestiging

De ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging bedragen 196,5 miljoen euro, 32,9 miljoen euro meer dan begroot. Ook hier speelt uiteraard het effect van het afschaffen van de woonbonus. De positieve impact op de ontvangsten is relatief gezien groter dan bij het verkooprecht. In het vierde kwartaal was er een toename van het volume met 80% in vergelijking met het vierde kwartaal 2018. Het massaal opnemen van hypothecaire kredieten voor renovaties en het herzien van lopende hypothecaire kredieten in functie van fiscale optimalisatie verklaren de spectaculaire toename van de ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging.

- Schenkbelasting

De ontvangsten uit schenkbelasting bedragen 351,8 miljoen euro, 6 miljoen euro minder dan begroot. Bij de begrotingsaanpassing was uitgegaan van een herstel van zowel de roerende als de onroerende schenkingen, die in 2018 waren teruggevallen. Dat herstel heeft zich enkel gerealiseerd bij de onroerende schenkingen.

- Erfbelasting

De ontvangsten uit erfbelasting bedragen 1,347 miljard euro, 100,4 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing.

Eenzijds is er een structurele daling van het gemiddelde recht. Door de hervorming van het federale erfrecht is het deel van de nalatenschap waarover men vrij kan beschikken vergroot. We stellen vast dat als gevolg hiervan er relatief meer vermogen wordt nagelaten aan de partner en dit ten koste van de kinderen. Gegeven de vrijstellingen die gelden voor de partner resulteert dit netto in minder te betalen erfbelasting. Daarnaast stellen we vast dat er minder wordt nagelaten in de zijlijn. Anderzijds waren er minder overlijdens.

De ontvangsten uit de fiscale regularisatie bedragen 12,6 miljoen euro, 2,4 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing.

- Onroerende voorheffing
De ontvangsten uit de onroerende voorheffing bedragen 223,5 miljoen euro, idem als voorzien bij de begrotingsaanpassing.
- Verkeersbelasting
De ontvangsten uit de verkeersbelasting bedragen 1,107 miljard euro, 2,2 miljoen euro minder dan begroot.
- Belasting op de inverkeerstelling
De ontvangsten uit de belasting op de inverkeerstelling bedragen 295,9 miljoen euro, ofwel 6,5 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing.
- Kilometerheffing
De ontvangsten uit de kilometerheffing bedragen 461,1 miljoen euro, ofwel 3,3 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing. Tijdens de kerstvakantie was de terugval van de ontvangsten hoger dan voorzien.

1.2 Opcentiemen (HRF: +3,0 miljoen t.o.v. BA 2019; +1,4 miljoen t.o.v. februari 2020)

De Hoge Raad voor Financiën hanteert een specifieke invalshoek om de aanrekenbare ontvangsten te bepalen. De HRF hanteert een nominale definitie van de netto-opcentiemen (netto-opcentiemen = bruto-opcentiemen verminderd met fiscale uitgaven). Volgens de HRF-methode worden de aanrekenbare opcentiemen van het begrotingsjaar T bekomen door de som te maken van:

1. de 'voorschotten' met betrekking tot het aanslagjaar T die door de FOD Financiën tijdens het jaar T zelf aan het betrokken gewest betaald worden. Het bedrag van de voorschotten is gebaseerd op de raming (door de FOD Financiën) van de opcentiemen voor dat aanslagjaar T en houdt rekening met een vooropgestelde inningscoëfficiënt (99,37% voor aanslagjaar 2019);
2. de 'voorfinanciering' met betrekking tot vorige aanslagjaren begrepen in de kohieren tot en met december van het jaar T;
3. de 'ontvangen bedragen' met betrekking tot vorige aanslagjaren ontvangen tot en met februari van het jaar T+1;
4. waarbij 2 en 3 verminderd worden met de in vorige begrotingsjaren aangerekende voorschotten, voorfinanciering en ontvangen bedragen.

De prognose volgens de HRF-definitie wordt niet (rechtstreeks) beïnvloed door het inkohieringsritme van de FOD Financiën en etaleert hierdoor een stabielere trend.

Het voorliggende uitvoeringsrapport is gebaseerd op de effectieve uitvoeringscijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen tot en met februari 2020 (cijfers gerapporteerd door de FOD Financiën). Onder toepassing van de HRF-definitie kunnen de netto-opcentiemen voor het begrotingsjaar 2019 op 6.171,4 miljoen euro geraamd worden. Zie tabel 4.

Tabel 4. HRF definitie netto-opcentiemen (in euro)

	In 2015	In 2016	In 2017	In 2018	In 2019
M.b.t. AJ 2015	voorschotten (twaalfden) (aan 100%)	vanaf september 2016: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
	5.601.138.495,34	222.804.647,85	23.736.447,41	3.992.917,58	2.051.252,21
M.b.t. AJ 2016		voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2017: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
		5.687.406.141,77	179.993.803,53	22.713.982,10	4.753.715,74
M.b.t. AJ 2017			voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2018: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen (met staart)
			5.735.015.627,06	169.152.911,70	26.222.494,26
M.b.t. AJ 2018				voorschotten (twaalfden) (aan 99,17%)	vanaf september 2019: maandelijkse afrekeningen
				5.676.471.071,18	233.509.802,09
M.b.t. AJ 2019					voorschotten (twaalfden) (aan 99,37%)
					5.904.828.809,72
TOTAAL	5.601.138.495,34	5.910.210.789,62	5.938.745.878,00	5.872.330.882,56	6.171.366.074,02

	= realisatiecijfers
	= realisatiecijfers aangevuld met ramingen voor de resterende maanden

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2019 is er een meerontvangst van 3,0 miljoen euro. Zie tabel 5. Hierbij dient vermeld dat in het voorliggende uitvoeringsrapport de uitvoering van de fiscale uitgaven in de uitgavenbegroting op het niveau van de federale begrotingscontrole 2019 wordt geplaatst (1.752,381 miljoen euro na toepassing van het voorschottenpercentage van 99,37%; om de link met de doorgestorte voorschotten te behouden).

De meerontvangst aan netto-opcentiemen van 1,4 miljoen euro (ten opzichte van het uitvoeringsrapport van februari 2020) wordt verklaard doordat in het voorliggende uitvoeringsrapport uitvoeringscijfers tot en met februari 2020 zijn verwerkt, terwijl het in het uitvoeringsrapport van februari 2020 om uitvoeringscijfers tot en met december 2019 ging. In concreto werd de 'staartperiode' met twee maanden verlengd en werd de prognose voor de maanden januari en februari 2020 (uit het vorige rapport) vervangen door effectieve realisatiecijfers.

De samenhang tussen bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen wordt geïllustreerd in tabel 5.

Tabel 5. Bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen (in euro)

HRF	Kredietsoort	Begroting HRF	Uitvoering HRF	BGU - BGA
Bruto opcentiemen	AO	7.920.717.000,00	7.923.747.074,02	3.030.074,02
Fiscale uitgaven Woon (99,37%)	VAK	1.555.032.000,00	1.555.032.000,00	0,00
	VEK	1.555.032.000,00	1.555.032.000,00	0,00
Fiscale uitgaven Werk (99,37%)	VAK	192.778.000,00	192.778.000,00	0,00
	VEK	192.778.000,00	192.778.000,00	0,00
Fiscale uitgaven Win win (99,37%)	VAK	4.571.000,00	4.571.000,00	0,00
	VEK	4.571.000,00	4.571.000,00	0,00
Netto-opcentiemen		6.168.336.000,00	6.171.366.074,02	3.030.074,02

1.3 Middelen BFW (+0,1 miljoen t.o.v. BA 2019; +0,0 miljoen t.o.v. februari)

De uitvoering van de middelen uit de bijzondere financieringswet landt in het voorliggende uitvoeringsrapport op het niveau van de federale begrotingscontrole 2019. Dat was ook al het geval in de vorige monitoringnota's 2019. De ramingen van de Vlaamse begrotingsaanpassing 2019 zijn afgestemd op de ramingen van de federale begrotingscontrole 2019 waardoor er aangaande de middelen uit de bijzondere financieringswet geen verschillen meer optreden. Voor de Lotto-gelden wordt er een kleine meerontvangst van 0,1 miljoen euro gerealiseerd.

1.4 Andere ontvangsten (+ 27,9 miljoen t.o.v. BA 2019; -10,8 miljoen t.o.v. februari)

De realisaties van de overige ontvangsten op de algemene middelenbegroting bedragen 27,9 miljoen euro meer dan begroot bij de begrotingsaanpassing 2019. De belangrijkste afwijkingen worden hieronder kort aangehaald.

Naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2019 werd een Ethias-dividend begroot ten bedrage van 31,6 miljoen euro. In 2019 werd er echter geen Ethias-dividend uitgekeerd. Een korte situatieschets met betrekking tot Ethias en Vitrufin werd opgenomen in de uitvoeringsnota van februari.

De heffingen leegstand en verkrotting brachten 1,1 miljoen euro meer op dan begroot.

De ontvangsten uit de Planbatenheffing liggen 6,1 miljoen euro hoger dan geraamd bij de begrotingsaanpassing. Deze toename is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de in november gerealiseerde ontvangst van 5,5 miljoen voor het RUP van de West-Vlaamse Intercommunale.

De terugvorderingen van studietoelagen (Recuperatiefonds) bedragen 2,6 miljoen meer dan begroot. Voor het salarisfonds bedragen de ontvangsten 14,8 miljoen meer dan geraamd bij de begrotingsaanpassing.

Het Fonds Justitiehuisen realiseerde in 2019 geen ontvangsten. Dit betekent een negatieve afwijking ten opzichte van de begroting van 5,5 miljoen euro. De ontvangsten zullen pas gerealiseerd worden na een wetswijziging op federaal niveau.

De ontvangsten van Europese middelen inzake technische bijstand voor ESF en AMIF (beleidsdomein WSE) bedragen 4,5 miljoen meer dan begroot. De meeropbrengst heeft vooral betrekking op een inhaalbeweging inzake technische bijstand van 2017 en 2018.

De schadeclaims voortvloeiend uit het beheer van het openbaar domein (beleidsdomein MOW) bedragen 7,8 miljoen euro. Dit is 2,3 miljoen euro meer dan begroot.

De opbrengsten uit de verkoop van onroerende goederen bedragen 6,1 miljoen euro lager dan geraamd (op begrotingsfonds onroerende goederen). De belangrijkste reden voor deze onderrealisatie is een vertraging bij de verkoop van het gebouw in de Klinikstraat in Anderlecht, waardoor deze vermoedelijk verschuift naar 2020.

De ontvangsten van het Klimaatfonds bedragen 1,5 miljoen euro meer dan begroot. Op het Energiefonds bedragen de realisaties 8,9 miljoen meer dan begroot.

Met betrekking tot de verkeersboetes werd eind 2019 149,3 miljoen euro doorgestort waardoor de jaarontvangst 22,1 miljoen euro meer bedraagt dan begroot.

Er werd rekening gehouden met een negatieve correctie van 11,4 mio euro van het INR op de registratie van de historische ontvangsten van het Fonds voor de Inspectie van automobielen.

1.5 Ontvangsten DAB's en rechtspersonen (+ 242 miljoen t.o.v. BA 2019; + 58 miljoen t.o.v. februari)

De ontvangsten van de DAB's en de rechtspersonen vertonen een positieve afwijking t.o.v. de begrotingsaanpassing 2019 ten belope van 242 miljoen euro.

De ESR-ontvangsten van de DAB's eindigen 66,1 miljoen boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2019. Dit verschil is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het Minafonds. De ESR-ontvangsten van het Minafonds bedragen 54,9 miljoen euro meer dan begroot. Dit bedrag bevat zowel milieuheffingen als boetes inzake afvalbeheer. Aangezien er op dit ogenblik onzekerheid bestaat over de effectieve inning van de bedoelde meerontvangsten, werden op deze meerontvangsten voor eenzelfde bedrag waardeverminderingen geboekt (= langs uitgavenzijde onder de passende ESR-code). Tegen die vorderingen werd immers beroep aangetekend bij de bevoegde minister.

Verder bedragen de ESR-ontvangsten van het VIF 6,3 miljoen euro meer dan begroot (verkoop van gronden +3,5 miljoen; boetes vervoer +2,3 miljoen). Voor het Loodswezen gaat het om een positieve afwijking van 1,2 miljoen (voornamelijk loodsgelden).

De ESR-ontvangsten van de rechtspersonen eindigen 175,9 miljoen boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2019. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting situeren zich bij:

- Lak Invest (+2,2 miljoen)
- HERMES (+14,7 miljoen) (meer terugvorderingen van ecologiepremies)
- VEB (+51,2 miljoen)
- VIB (+6,8 miljoen) (+4,2 meer industriële inkomsten; +1,1 recuperatie van bedrijfsvoorheffing; +1,1 andere inkomsten oa financiële inkomsten)

- AGION (+7,5 miljoen) (meer ontvangsten van VGC)
- Universiteiten & Hogescholen (+45,4 miljoen)
- Kind en Gezin (+22,3 miljoen)
- VUTG (+27,7 miljoen)
- VDAB (-13,6 miljoen)
- VLIF (+3,1 miljoen) (o.a. winst op forfaitaire vergoedingen i.k.v. openbare interventie, terugvordering van een waarborg)
- BAM (+3,6 miljoen)
- De Vlaamse Waterweg (-9,9 miljoen) (vooral dossier Seine-Schelde)
- De Werkvennootschap (-24 miljoen) (overdracht aan AWV beperkt tot gronden; resterende overdracht, samen met nieuwe innames, volgt in 2020)
- De Lijn (+4,7 miljoen) (vervoerontvangsten)
- EV Informatie Vlaanderen (+3,6 miljoen)
- VLM (-2,3 miljoen)
- VMSW (+5,1 miljoen) (+1 wederbeleggingsvergoeding; +4,3 rente-inkomsten)
- VMM (-4,3 miljoen)
- FWO (+25,7 miljoen)